

من آیات الأخلاق  
از آیات اخلاق

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴾

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ ﴾  
ای کسانی که ایمان آوردید نباید قومی قوم دیگر را ریشخند کند، شاید آنها (مسخره شدگان) از اینها (مسخره کنندگان) بهتر باشند .

وَ لَا نِسَاءً مِنْ نِسَاءِ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ  
و نباید زنانی زنان [ دیگر ] را [ ریشخند کنند ]، شاید آنها بهتر از اینها باشند .

وَ لَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَ لَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ  
و از یکدیگر عیب مگیرید ، و به همدیگر لقبهای زشت مدهید چه بد است نام زشت پس از ایمان .

وَ مَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ  
و هر که توبه نکرد پس آنان خود ستمکارند .

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ  
ای کسانی که ایمان آورده اید، از بسیاری از گمان‌ها بپرهیزید، قطعاً پاره‌ای از گمان‌ها گناه است،

وَ لَا تَجَسَّسُوا وَ لَا يَغْتَبَّ بَعْضُكُمْ بَعْضًا  
و جاسوسی نکنید و غیبت یکدیگر را نکنید ( بعضی از شما غیبت بعضی نکنند )

أُحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ  
آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده اش را بخورد؟ پس از آن کراهت دارید .

وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿ الحجرات: ۱۲ ﴾  
و از خدا پروا کنید؛ قطعاً خداوند بسیار توبه‌پذیر و مهربان است.

قَدْ يَكُونُ بَيْنَ النَّاسِ مَنْ هُوَ أَحْسَنُ مِنَّا،  
ممکن است بین مردم کسی باشد که از ما بهتر است .

فَعَلَيْنَا أَنْ نَبْتَدِعَ عَنِ الْعُجْبِ وَ أَنْ لَا نَذْكَرَ عُيُوبَ الْآخِرِينَ بِكَلَامٍ خَفِيٍّ أَوْ بِإِشَارَةٍ.  
پس ما باید از خودپسندی دوری کنیم و عیوب دیگران را با سخنانی نهانی یا به اشاره نگوئیم .

فَقَدْ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: « أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعَيَّبَ مَا فِيكَ مِثْلَهُ »  
امیر مؤمنان علی درود بر او باد فرموده است: « بزرگترین عیب آنست که عیب بشماری آنچه را که همانند آن در توست. »

تَنْصَحُنَا الْآيَةُ الْأُولَى وَ تَقُولُ: لَا تَعْيَبُوا الْآخِرِينَ. وَ لَا تَلْقُبُوهُمْ بِأَلْقَابٍ يَكْرَهُنَّهَا.  
آیه اول ما را نصیحت می کند و می فرماید: از دیگران عیبجویی نکنید. و آنها را به القابی که ناپسند می دارید آنها را لقب ندهید .

بِئْسَ الْعَمَلُ الْفُسُوقُ !  
آلوده شدن به گناه بد کاری است !

وَ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَهُوَ مِنَ الظَّالِمِينَ .  
و هر کس آن را انجام دهد پس او از ستمکاران است .

إِذَنْ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ :  
بنابراین خداوند بلند مرتبه در این دو آیه حرام کرده است :

-الْأَسْتِهْزَاءُ بِالْآخِرِينَ، وَ تَسْمِيَتِهِمْ بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيحَةِ.  
ریشخند کردن دیگران، و اسامی زشت بر آنها نامیدن را

- سَوَاءَ الظَّنِّ ، وَ هُوَ اتِّهَامٌ شَخِصٍ لِشَخِصٍ آخَرَ بِدُونِ دَلِيلٍ مَنْطِقِيٍّ .  
گمان بد، و آن، اتهام بستن شخصی به شخص دیگر است بدون دلیل منطقی

- التَّجَسُّسَ ، وَ هُوَ مُحَاوَلَةٌ قَبِيحَةٌ لِكَشْفِ أَسْرَارِ النَّاسِ لِفَضْحِهِمْ وَ هُوَ مِنْ كِبَائِرِ الذُّنُوبِ فِي مَكْتَبِنَا وَ مِنْ الْأَخْلَاقِ السَّيِّئَةِ .

جاسوسی کردن، و آن تلاشی زشت است برای کشف اسرار مردم برای اینکه آن‌ها را رسوا کند و آن از گناهان بزرگ در مکتب ما و از خوی‌های زشت است .

- وَ الْغَيْبَةَ، وَ هِيَ مِنْ أَهَمِّ أَسْبَابِ قَطْعِ التَّوَاصُلِ بَيْنَ النَّاسِ .  
و غیبت کردن، و آن از مهم‌ترین دلایل قطع رابطه میان مردم است .

سَمَى بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحُجُرَاتِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا هَاتَانِ الْآيَتَانِ بِسُورَةِ الْأَخْلَاقِ .  
برخی مفسران، سوره حجرات را که در آن این دو آیه آمده است را سوره ی اخلاق نامیدند.

## 📖 حَوْلِ النَّصِّ

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

درست و غلط را طبق متن درس مشخص کنید.

۱. سَمِيَ بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحُجُرَاتِ بِعُرُوسِ الْقُرْآنِ .

برخی مفسران سوره حجرات را عروس قرآن نامیدند  .

۲. حَرَّمَ اللَّهُ هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ الْإِسْتِهْزَاءَ وَالْغَيْبَةَ فَقَطَّ .

خداوند در این دو آیه فقط ریشخند کردن و غیبت کردن را حرام کرد.

۳. الْغَيْبَةُ هِيَ أَنْ تَذْكُرَ أَخَاكَ وَأُخْتَكَ مِمَّا يَكْرَهُانِ .

غیبت آن است که تو برادر و خواهرت را به آنچه ناپسند می‌شمارند، یاد کنی.

۴. إِنَّ اللَّهَ يَنْهَى النَّاسَ عَنِ السُّخْرِيَةِ مِنَ الْآخَرِينَ .

قطعاً خداوند مردم را از ریشخند گرفتن دیگران باز می‌دارد.

۵. أَلَسَّعِيَ لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِ الْآخَرِينَ أَمْرٌ جَمِيلٌ .

تلاش برای شناخت اسرار دیگران، کاری زیباست.